

Masť Volyně

Týdeník věnovaný českým zájmům v Polsku.

Rukopisy se nevracejí.

— Nevědění, co chce, je zdrojem všeho slabého a špatného.

*

— Chtít nemožnosti, znamená (prakticky) dosahovat velkého.

— Chtít velké, znamená dosahovat prostředního atd.

Pochybovači.

„Měř síly na záměry, a ne záměr podle sil.“

A. Mickiewicz.

Téměř vždy, jde-li o stvoření nové věci, jsou mínění o proveditelnosti, nutnosti neb užitečnosti té nové věci rozdělena. Oposice byla v lidské společnosti, vždy, takže se stala jaksi uzákoněnou institucí, na př. v zákonodárných sborech, hlavní funkcí kterých je právě tvoření nových věcí — zákonů, jimiž pak se řídí veškerý život ve státě. Rozumná oposice věci jen prospěje neboť svoji kritikou upozorní na závady a chyby. Jsou však ještě jiné metody oposice, které s kritikou nemají nic společného, jejichž jediným cílem je t znemožnění provedení oné věci. Pohnůtky k tomu nejsou vždy nejčistší.

Systém „dvě strany“ jest u nás na Volyni povšechně zaveden. Žadná organizace u nás nevynikla, aniž by neměla ihned od počátků odpůrců. A nejsmutnější na tom je, že většina z nich jsou vlastní lidé, jež nelze než litovati. Jsou to pochybovači. Pochybují o účelnosti nové organizace, vyhledávají s podivuhodnou vynalézavostí obtíže, jež nejsou k sdolání, předem prohlašují každý pokus za plytvání sil, zkratka jsou to lidé, kteří nevěří v úspěch žádné práce. Pravím, že takové lidi nutno jen litovati, neboť zdaž může takový člověk mít úspěch v životě dnes, kdy jedině průbojností, rychlým rozhodováním, pevnou vůlí po vítězství a vírou v zdar práce jest možno udržeti krok v rychlém životním běhu dneška.

Pro tyto pochybovače jsem vypsal pod titulkem motto z Mickiewiczovy „Ódy k mládí“, neboť začali opět se svým krákaním, když se jedná o založení hospodářské školy. Jsou jako kibicové u karet neškodní když mlčí, ale znechutí hru, když mluví. Těmto lidem nesmí popřátí sluchu ti, kteří na založení hospodářské školy pracují. Ušetří si tím mnohou otrávenou chvíli. O nutnosti hospodářské školy pochyb není. Zde nemůže býti dvou správných mínění. A pochybovačům zavřeme nejlépe ústa dokonaným činem.

VI. P.

Problém Mongolska.

Poslední dobou často proskakuji v novinách zprávy o srážkách na mandžursko-mongolských hranicích, které často mívají ráz formálních vojenských srážek, v nichž síly na každé straně dosahují počtu i jednoho tisíce mužů. Tyto pohraniční šarvátky mohou se jednoho krásného dne změnit v opravdový válečný konflikt, neboť zde nejde o spor mongol-ko mandžurský, nýbrž o spor japonsko-sovětský. Předmětem sporu je právě Mongolsko.

Ohromné toto, či-tě asijské území dělí se na dvě části:

Vnější Mongolsko má kolem jednoho milionu obyvatel, potomků to Džingis-chánových bojovníků; dnes jsou to většinou kočovníci. Tato země leží mezi čínským, mandžurským a ruským teritoriem a jest podrobena vlivům všech těchto tří států.

Do roku 1921 vláda zde mongolská knížata. Pak se utvořila lidová republika (mimo Sovětský svaz), ovládaná formou státního socialismu a od té doby je jak politicky, tak i hospodářsky závislá na Sovětském svazu. Rusové zorganizovali zde státní banku, jejíž poloviční kapitál patří státní bance SSSR. Vývoz do ciziny, který je zatím slabý, avšak stále se vzrůstá a roste, je t kontrolován Mongolským ústředním družstevnictvím, v němž je zaměstnáno 768 osob, z toho polovina Rusů. Mnohým z mongolských úředníků se dostalo vzdělání na „Univerzitě východních národů v Moskvě.“

Vnější Mongolsko je těžce přístupné a jest dokonale uzavřeno všem, mimo Rusy. Jedinými možnými komunikacemi jsou zde řeky Selenga a Orchan, po nichž se obstarává doprava lodí na Sibiř, pošta a telegraf vedou do města Verchněudinska a s vnitřní Čínou spojuje je stará obchodní cesta. V době čínské revoluce zamýšleli Rusové použití těchto starých obchodních cest k zásobení čínské nacionální armády zbraněmi a municí.

Zájem o tuto zemi se vysvětluje netoliko jejím dnešním stavem, jako pravděpodobným významem v budoucnu. Její 4.000.000 kusů dobytka a 1.000.000 kusů ovcí, skýtá velkou potenciální zásobu potravin a surovin pro textilní průmysl. Jsou zde skvělá

pastviska, která jsou s'to uživiti mnohem větší stáda dobytka. Strategicky, (úvaha za dnešních poměrů nezbytná), ovládá tato země na jedné straně cesty do vnitřní Číny, na druhé zase sibiřskou železniční magistrálu.

Japonci se nemíní smířiti se svým vyloučením z vnějšího Mongolska. A politika, která jimi byla provozována v Mandžurku, přesvědčuje nás o tom, že se Japonci nespokojí s pouhými slovy. Tato politika jest vedena zkušenými osobnostmi a má za cíl rozšířit mongolský nacionalismus.

Podle dnešního odhadu je asi pět milionů Mongolů po celém světě. Z toho jeden milion žije ve vnějším Mongolsku, dva miliony ve vnitřním mongolsku asi dva miliony v Mandžursku.

Vnitřní Mongolsko jest oficiálně pod vládou Číny, avšak za dnešních nejistých poměrů, kdy oblasti, ležící na periferii čínské říše, jsou odříznuty od centra, vznikla otázka samostatnosti.

Je to ještě stále feudální stát, kde vládnou mongolská knížata, která se přirozeně chovají nepřátelsky vůči sovětskému vnějšímu Mongolsku. Jsou vázána svým temperamentem, tradicemi a rodinnými svazky s mongolskými knížaty Mandžurska, jejichž význam byl pozvednut politikou Japonska.

Za čínské vlády byla prestiž mongolských knížat zeslabována čínskými úředníky a jejich hospodářství stále ohrožováno imigrací příčinlivých čínských sedláků.

Stát Mandžukuo obnovil pod japonským vedením vládu knížat a dal Mongolům, tam žijícím, autonomii. Tím jsou Mongolové chráněni před čínskou imigrací a mají právo udržovati svoji stálou armádu. Japonci byly zřízeny agrikulturní výzkumné stanice, aby se pozvedl chov dobytka v zemi.

Zdánlivě by tedy nebylo příčiny, aby mongolská knížata v Mandžusku, která se těší takové přízni Japonců, přála si odejiti za hranice svého státu.

Je to však vášnivý národ, jenž dle názoru zkušeného znalce, jakým jest pan Owen Lattimore, v této své dobyvačné chtivosti jest podporován japonskou politikou.

Kronika.

Fond Národní obrany.

Na základě plných mocí, které sejm odhlasoval vládě, schválila ministerská rada návrh nařízení Prezidenta Republiky, kterým se zřizuje Fond národní obrany. Fond bude vytvořen z výtěžku prodeje některých státních nemovitostí, z rozpočtových přidělů a z jiných příjmových zdrojů, které budou později určeny zákonem. Fond bude určen na materiální vybavení armády nezávisle na výdajích, povolených rozpočtem.

Oceánský parník „Bathóry“ již vybudován.

Stavba nového velkého oceánského parníku „Bathóry“, jenž po parníku „Pilsudský“ bude druhou největší oceánskou lodí Polska a byl stavěn v italské loděnici v Monfalcone, byla již skončena. Při první zkušební plavbě dosáhl tento parník, jehož stavba trvala deset měsíců, rychlosti 21 mořských mil.

Francouzská vláda vypracovala svůj mírový plán.

Schůze francouzské ministerské rady, která se sešla za předsednictví prezidenta republiky, trvala přes 4 hodiny, až do 19¹/₄ hod. Po výkladu ministra zahraničních věcí Flandina a po rozpravě schválila ministerská rada

1. plán francouzského memoranda, kterým odpovídá na německé memorandum z 31. března.

2. Text tak zvaného konstruktivního mírového plánu, který hodlá francouzská vláda předložit Radě Společnosti národů.

První memorandum, které jest nazýváno též nota kritická, obsahuje právní odmítnutí německých výtek francouzské zahraniční politiky, obsažených v německé notě z 31. března. Ve druhé své části pak konstatuje, že Německo nedalo kladnou odpověď na londýnskou úmluvu locarnských států z 19. března. Precisuje ze ména, že Francie by nepřistoupila na to, aby Německo budovalo pevnosti v bývalém demilitarizovaném pásmu porýnském.

Druhá nota, zvaná též konstruktivní plán, tvořila převážně předmět více než čtyřhodinové rozpravy na ministerské radě. Tato nota doporučuje:

1. Po stránce vojenské organizování mru, založeného na rovnoprávnosti všech států. Doporučuje dále vytvoření mezinárodních vojenských sil.

2. Po stránce politické zesílení kolektivní bezpečnosti tím, že čl. 16. Úmluvy o Společnosti národů se dostane větší účinnosti.

3. Organizování evropské vzájemné pomoci státům, jak na východě tak i na západě Evropy, ohroženým nebezpečím napadení.

Podle francouzského názoru by měly být všechny tyto náměty prostudovány evropskou komisí, delegovanou Společností národů.

Společnost národů.

Porady 13 členného výboru Rady společnosti národů, pověřeného řešením habešsko-italského konfliktu byly zahájeny 8. IV. v Ženevě za nálady značně stísněné. Příčina této nálady zdá se býti v nedostatku účinnosti delegátů francouzských. V první schůzi 13členného výboru předseda výboru velvyslanec Madariaga podal zprávu o svém vyjednávání se zástupci Habeše a Itálie a navrhl, aby byly nejdříve projednávány stížnosti habešské vlády na Itálii ve věci používání plynů italskou armádou. Po delší debatě bylo další jednání 13členného výboru odloženo na odpoledne a velvyslanec Madariaga vyzval zástupce Mezinárodního Červeného kříže, aby předložil výboru svědectví a různé dokumenty o tom, jakým způsobem je v Habeši vedena válka. — V soukromých poradách, jež se již včera dopoledne konaly, je ovšem habešsko-italský konflikt projednáván ve vlastní podstatě a mnoho se mluví o sankcích. Francouzská delegace zřejmě zastává stanovisko o nevhodnosti rozšíření sankcí proti Itálii, zatím co angličtí zástupci se vyslovují pro pevnější uplatnění sankcí.

Francouzské volby.

Francie jest uprostřed kampaně pro sněmovní volby, které se konají 26. dubna, užší hlasování pak 3. května. Volby se konají podle okresů a podle většinového systému. Jednotlivé kraje (departementy) jsou rozděleny nikoliv podle počtu obyvatelstva, nýbrž namnoze hodně nahodile, na 4 až 6 volebních okresů. Leos jest volebních okresů celkem 618, o 3 více než v poslední sněmovně. V tom jsou započteny i kolonie, které mají po jednom až třech poslancích. V každém volebním okrese se volí jeden poslanec. Za zvoleného jest pokládán kandidát, který dostal v prvním kole nadpoloviční většinu platných hlasů nebo ve druhém kole největší počet hlasů. Kandidátů jest dosud 400².

Sněmovní volby jsou sledovány se značným napětím. Jejich výsledek určí na 4 roky směr francouzské politiky. Od světové války výsledky volební kolisky, jednou doprava, jednou doleva. Roku 1920 vyšla z voleb vítězně většina národního bloku, roku 1924 naopak většina kartelů levice, r. 1928 byly volby pod heslem národní jednoty, r. 1932 nabyly většiny levice. Francie měla od těchto voleb celkem 11 vlád.

Úřední zpráva o ženevské poradě locarnských mocností.

V zprávě, která byla vydána o poradách locarnských mocností se praví, že bylo usnešeno předložit Společnosti národů k podrobnému zkoumání francouzský mírový plán. Od německé vlády má být vyžádáno svolení, aby

také německé memorandum bylo předloženo Radě Společnosti národů stejným způsobem. Nenastane-li dříve zmíněný případ okamžitého sejití se locarnských mocností, sejdu se zástupci těchto vlád opět v Ženevě za příštího zasedání Rady Společnosti národů. Zástupce Itálie jménem své vlády učinil výhradu, pokud jde o jeho stanovisko.

Turecko žádá o zrušení zákazu opevňovati Dardanely.

Úřední turecká agence Anatolia oznamuje: Protože mezinárodní úmluva o mořských úžinách neodpovídá již potřebám bezpečnosti a obrany Turecka, rozhodla se turecká vláda zaslati signatářům této smlouvy notu o změně úmluvy. Nota bude odevzdána zúčastněným vládám.

Populace a svět.

Problém zvětšení populace je dnes otázkou, přetřásanou na celém světě. Německý profesor Hennik se zabývá pečlivě studiem této otázky. Podle výsledků jeho studií, narodí se nyní denně na celém světě asi 50.000 dětí, čili ročně asi 18.000.000 lidí. Přibližné srovnání zalidnění zeměkoule v minulosti nám ukazuje, že hrozí světu za 200 let přeidnění. Na počátku XIX. století bylo na světě asi 1 miliarda obyvatel. Podle Henningových výpočtů můžeme se nadíti, že v roce 2050 bude na světě asi 4 miliardy lidí a sto let nato, v roce 2150 asi 8 miliard. A celý svět může pojmouti a a uživiti za dnešních životních podmínek nejvýše 6 miliard lidí — je tu tedy nebezpečí, že naši potomci budou ohroženi.

Ecuador zastavil sankce proti Itálii.

Zahraniční ministr republiky Ecuador oznámil italskému vyslanci v Quitu, že Ecuador opouští od sankcí proti Itálii. Také vláda státu Nicaragua prakticky neprovádí sankce, protože vůbec nedošlo k hlasování ani o sankcích obchodních.

V čínské Kantonu vyhořelo několik set budov.

V západní čtvrti Kantonu vypukl požár, který zničil několik set budov. Jsou obavy, že při požáru zahynulo mnoho obyvatelů a hasičů. Při požáru vybuchly v jednom skladišti třaskaviny, což paniku ještě zvýšilo.

Válka v Habeši

Reuterův válečný zpravodaj oznamuje: Zatím co císař nařídil mobilisaci až do posledního muže, aby tak podnikl snad již poslední pokus zachrániti svou zemi, italské vojsko postupuje rychle směrem k jihu, a jak se sděluje z eretrických pramenů, setkává se na svém postupu jenom s velmi malým odporem trosek habešských armád. Italská kolona, postupující po velké silnici, jest prý vzálena již jenom 125 od Dessie. S pádem tohoto města se již počítá, neboť habešské vojsko, které bylo soustředěno v jeho okolí, jak se zdá, již nastoupilo

ústup. Habešský princ následník dal se na pochod směrem k severu vstříc svému otci, aby něguš mohl se pokusit o reorganizaci své poražené armády pomocí svéžích vojska. Jina italská kolona postupuje na Magdalu. Na svém postupu ukořistili Italové mnoho válečného materiálu. zvláště něgušovu rozhlasovou stanici, která mu umožňovala nejen styk s Addis Abebou, nýbrž i řízení habešských vojsk v různých sektorech. Po ukořistění této rozhlasové stanice Italy budou habešské zprávy ze severní fronty ještě vzácnější než dosud. Italské formace, které postupují již až k jezeru Tana, zaměřily nyní na jihovýchod směrem k Debra Taboru a, jak se zdá, chtějí se spojit s vojenskými oddíly, které postupují na Magdalu a Dessii.

Z ogađenské fronty jsou hřášený prudké lijáky, které patrně zpozdí ofensivu generála Grazianiho. Zatím italské letstvo bombarduje opevněná postavení armády rasy Nasibu.

Oznámení.

Valná hromada Českého Hospodářského Družstva.

Dne 26. dubna 1936 r. bude se konati v místnosti družstva, Rovno, ul. 3-ho Maie 149. valná hromada podniků Českého Hospodářského Družstva. Začátek o 9. hod. ranní.

Odbor divadelních ochotníků v Sedmihranech sehraje dne 19. dubna t. r. vesnické drama „Tomšovic grunt“.

O hojnou návštěvu zve.

Vybor.

Spolkový věstník.

Seznam sbírek

ve prospěch České matice školké a jejího školství, obdrženy od 1. do 29. února 1936.

1. O svatbě sl. M. Řihové a p. J. Kvardy v Novinech na podnět p. p. J. Tomašovského, F. Řihy a Anděla sebráno ve prospěch Matice zl. 21.14 (obnos tento byl doručen Matici dne 11. října 1935. Pro opomenutí nebyl uveřejněn).

2. Česká beseda ve Lvově zaslala ve prospěch Matice zl. 200.

3. Tělocvičná jednota Sokol v Moldavě I. a II. věnuje ve prospěch Matice zl. 25.

4. Odbor Matice v Moskově odevzdal obdržené dary ve prospěch Matice od místních členů odboru v obnose zl. 207.05.

5. O svatbě sl. V. Menclové a p. A. Kopčá v Rovně napodnět p. p. Vl. Vosaka a A. Mencla sebráno ve prospěch Matice zl. 13.10.

6. Při svatební hostině u p. V. Mudry v Hlinsku na podnět p. p. Vl. Vohralka a Macouna sebráno ve prospěch Matice zl. 11.62.

7. O svatbě sl. M. Stehlíkové a p. A. Řepky v Malované na podnět p. J. Křivky sebráno ve prospěch Matice zl. 9.80.

8. O svatbě sl. A. Syrovátkové a p. J. Málka v Ubárově ve prospěch Matice sebráno zl. 17.92.

9. O křtinách u p. A. Jeřábka ve Zborově na podnět p. K. Jeřábka ve prospěch Matice sebráno p. V. Fiřtem zl. 10.

10. O svatbě sl. R. Hornové a p. J. Ketnera v Hlinsku ve prospěch Matice sebráno zl. 14.90.

11. O svatbě sl. M. Zarybnické ve Sklíně a p. Vl. Vorla z Oščova na podnět p. V. Zarybnického ve prospěch Matice sebráno zl. 14.70.

12. O svatbě sl. M. Pospíšilové v Mirotíně a p. K. Kulycha z Lyště na podnět r. J. Poláčka sebráno ve prospěch Matice zl. 18. — .

13. Při svatební hostině sl. E. Hortové a p. J. Sazečka v Mirotíně na podnět p. K. Kratochvíla sebráno ve prospěch Matice zl. 16. — .

14. Pan K. Nesvadba v Mirotíně věnuje ve prospěch Matice zl. 5. — .

15. O svatbě sl. Skaloudové a p. J. Nováka ve Straklově na podnět p. J. Masopusta sebráno ve prospěch Matice zl. 12.50.

16. O svatbě sl. E. Ledvinové z Terešova a p. A. Svítka z Podhajec sebráno p. V. Jiráskem při obědě u nevěsty ve prospěch Matice zl. 16.50. a u ženicha zl. 12.61. Úhrnem zl. 29.11.

17. Pan J. Dufek odevzdal sbírku podniknutou o posvícenské zábavě v Sergievce ve prospěch Matice zl. 5. — .

18. O svatbě sl. S. Štěpankové v Lipinech a p. A. Krupky z Teremna na podnět p. V. Štěpánka sebráno ve prospěch Matice zl. 13.10.

(Pokračování.)

Ženská hlídka.

Jak si představují Američanky?

V Americe jsem nebyla, nevím, jak to tam všechno vypadá ve skutečno-

108

še to unesu...

Jeník: Ne, ne, já jsem vším vinen, já sám jsem pouto rozbil... tihu viny ponesu sám...

Ředitel: Aby vás čerti... (stranou). Jako by věděli kam správně uhodit do strun mého srdce. (Přímě k nim). Tak je to správné holubičky. Trestanec je jako voják v boji, který má zachránit kamaráda. Zmenšují trest oběma na polovinu. (Přechází).

Dráb II. (stranou): U kozla, starý je v dobré náladě...

V ý s t u p 9.

Dráb I. přivádí Nikifora v poutech.

Dráb I. Zde ho přivádím, Vaše Vysokoblahorodí.

Ředitel: Charaš! Oba na místa! Až napočítám tři, dáte mu deset, každý pět, rozumíte?

Drábové: Tak točno, vaše Vysokoblahorodí.

Ředitel: A nemusíte příliš tlačit čerti jedni...

Hotovo! (drábové zdvihnou knuty). Ráz, dva... (Venku hluk).

Ředitel: Koho to sem čerti nesou? Jdi se podívat (Dráb I. vyjde, hned se vrátí s dopisem).

Dráb I. Zvláštní kurýr přivezl rychlý dopis,

105.

Dráb II. Ty mlč! My si s ním sami poradíme.

V ý s t u p 7.

Dráb I.

Dráb I. Co se tu stalo?

Dráb II. Zrádce jsem dopadl. Z trestanci se umlouvá, chop se ho! (Nikifora odvádějí). Nikifor (ve dveřích): S Bohem Jeníku! Budu-li po čase na svobodě, vyhledám tě...

Jeník: S Bohem dobrý Nikifore, s Bohem! (Drábové s Nikiforem odejdou).

Fed'ka: Co z toho ze všeho bude...

Jeník: Přemýšlej Fed'ko nad marností lidského života... Hleď, čím jsou lidé v tom věru a shonu... Čím jsme my, bezejmenní, čím naši dozorcí, jejich představení, atd. atd. až bychom přišli k těm nejvyšším hodnostem... Jeden otročíme druhému chystajíce si navzájem pouta... Třeba ten dobrý Nikifor! Dnes má právo na tvůj život, a zítra je ti roven... Snad bude stát podle nás v okovech, které jsme spolu ukovali...

Fed'ka: Nikifor je dobrý, chtěl nám pomoci.

Jeník: A přece byl toho příčinou, že jsi nyní zde.

Fed'ka: Zasloužil jsem toho... Byl jsem špatný člověk. Tys dobrý Jeníku — otavřel jsi

sti, ale ze zaslyšených vypravování těch, kteří tam byli, trochu z literatury a z časopisů (občas nějaký film) vytvořila jsem si představu o této zemi a zvláště o jejích občanech. —

Za oceán emigrovali pouze lidé odvášní, energičtí a pevné vůle; z takových to jednotlivců vytvořila se skupina lidí zakládajících si jen na svoji vykonnosti, na svých schopnostech a silně věřících v úspěch. Američan má odvahu vždy začít znova i po sebe větších nezdarech. Ta věčně aktivní energie odměnila je velkým, často rapidním, úspěchem.

V takovém ovzduší žije americká žena. V její povaze nehlouběji tkví samostatnost a touha vynikáti v každém směru. Dobyla si rovnoprávnosti a teď dále neomezeně soupeří s mužem až k vystřednosti.

Je nutno rozlišiti dva typy Američanek: první je žena zápasící se životem, druhá — typ „dolarové princezny“.

Ta poslední přišla do hotového, jest přesycena zbytky: luxusní život ji nebaví, však jiného neznala. Neví, co je touha, neví čím jest satisfakce a radost ze splněného přání, poněvadž nemá po čem by toužila. Rozhyčkané princezny hledají pořád nové vystřednosti — tím tlumočíme, že Amerika jest kolebkou těch často nemožně bláznivých soutěží. Podobná honba za vynikáním nejlépe svědčí o mělkosti duší magnátů petrolejových, tabákových a pod. a o špatném vlivu nadbytku peněz.

Avšak imponuje mi Američanka, která vlastníma rukama buduje si budoucnost. Ta dovede si organisovat

denní práci — nalezá čas na uspokojení kulturních požadavků, má čas na zdravý sport, pečuje o svůj zevnějšek, zúčastňuje se společenského života. Však je-li vdaná, rodina ji tak nepřipoutá, jak by tomu mělo být; rozhodně není pro ni tím, čím na př. pro nás. Svoje domácí funkce tak organisuje, aby si mohla dopřát co nejvíce volnosti a věnovati se životu společenskému — rodina je vedlejší.

Co se mi u Američanů nejvíce nelíbí, to jest ten život společenský, ta zakořeněná zásada „keep smiling“ — vždy s úsměvem. Stanou-li se nejdůležitější události, milí lidičky se tak samo usmívají jako jindy. Povášně někdo, že je to dokonalé sebeovládání.. To ne, u nich úsměv stal se účelem: při nejmenší příležitosti projeví se se radost a na vše strany rozšívá se úsměvy. O nepatrné věci mluví se s nadšením, každá maličkost je strašně milá, překvapující, ohromující, ale za chvíli možno se stejně nadchnout pro jinou.

Američanka tak se všednila svoji „oduševnělost“ neustálým projevováním, že není možno věřit, aby byla opravdová. Její neutulchající veselost stala se pouze společenskou vyzbrojí. My ji nechceme, jako pohodlí — zapoměli bychom pak pro formu na obsah.

Chtěla bych se naučit od Američanky životního tempa, odvahy začínáti znova; přidalo by se nám trochu jejího optimismu ale při tom i spolehlání jen na sebe — na takových základech, myslím, úspěch jest zaručen.

Libuše.

Hospodářský zpravodaj.

Jarní práce ve chmelnici.

S příchodem teplých dnů počíná práce na chmelnici. Z nejvážnějších jarních prací jest řez chmele.

Úkolem dobrého řezu jest: odstranění loňských výhonů a t. zv. vlků, očištění kořene od užkozených a nahnilých částí a ničení škůdců chmele.

Naležitě provedeným řezem můžeme regulovati udržování kořene na žádoucné hloubce a obnoviti slabé kořeny „nastavováním“ t. j. ponechávame část loňské revy, čímž umožníme tvoření dostatečného množství kořanů, potřebných pro čerpání pokrmů.

Špatným řezem, t. j. při ponechávání většího množství loňské revy, můžeme kořen dostati až navrch, co ztěžuje práci a vyrůstá hodně vlků, oslabujících rostlinu. Špatný řez můžeme poznati podle hnězd mladých výhonů; jedni jsou ze ené a druhé malíčké bílé, co ukazuje že odnože nešly jenom z jarních oček ale i z podzimních. Při vytvoření velkého množství odnoží kořen se vysílí a zbylé odnože po protrhání se slabě rozvíjejí.

Řez nutno uskutečňovati ostrým nožem, aby neuškodit kořeny, neb užkozením kořen může i zahynati.

Po řezu a očištění přikryje se kořen lehko zemí, zabe pečujíc ho před vysycháním a mrazem. Vrstva země však nemá býti silnější než 2—3 cm, aby ke kořenu mohl vzduch a teplo.

Po řezu chmel jest velice oslabený a nastanou-li jarní mrazy a vyskytnou-li se dřepčící, dávka 1 — 2 q

106.

mi oči... Vím, že jsem ti kdysi ublížil, můžeš-li odpust.. (Podává Jeník vi ruku).

Jeník: Tak tě rád vidím Fed'ko! Zůstaň jen takový, jako jsi nyní. Nemám v té chvíli lepšího přítele..

Fed'ka: Kdyby jen té prokleté egzekuce nebylo.

Jeník: Ta mně, myslím dorazí.. Vydržíme-li to bití, půjdeme jistě pak do olověných dolů. T m se svobody již ned čkám.. Ty Fed'ko jsi silný z zdravý, odsud jednou vyjdeš. Až se vrátíš, navštív mé známé v Kijevě, dají ti adresu k nám na Volyň, dají ti prostředky, abys mohl začít lepší život — nu a ode mne je pozdraviš. (Hlas mu selže p hnutím).

Fed'ka: Slibuji ti Jeníku — ale zapuď ty chmurné myšlenky, snad bude lépe...

Jeník: Je to má poslední prosba k Tobě. (Za dveřmi hluk). Hleď, již přicházejí naši katané.. Na loučení nezbyvá času. S Bohem! (Obejme Fed'ku).

V ý s t u p 8.

(Drábové nesou lavici, za nimi ředitel.)

Dráb II. Hnedle dostanete Vaši porci a půjdete ke všem čertům...

107.

Ředitel: Který z nich je hlavní viník?

Dráb II. Tento vaše Vysokoblahorodí. (Ukazuje Jeníka).

Ředitel: Na lavici s ním! Padesát knutů! (Drábové pvalí Jeníka na lavici, přiváží).

Ředitel: A ten druhý?

Dráb II. Ten mu pomahal Vaše vysokoblahorodí.

Ředitel: Dostane dvacet knutů, aby pamatoval, že se nemá bouřit. Po egzekuci do karceru, a vyližou-li se, oba půdou do olověných dolů. (Chvíli přechází). Kam jste odvedli toho rebelanta Nikifra Aleksejeviče?

Dráb I. Zavřeli jsme ho tuhle vedle do karceru, čeká na výrok Vaše Vysokoblahorodí.

Ředitel: Přiveď ho sem. Odbude se to při jednom! (Dráb I. odejde).

Dráb II. Vaše Vysokoblahorodí, vydrží tenhle těch padesát knutů? (Ukazuje Jeníka).

Ředitel (prohlíží Jeníka): Nu, silný tak není, a zdravý zdá se také ne.. Až dostane dvacet p s lechnu srdce.. (Přechází).

Fed'ka (se o mělí, stane do pozoru): Vaše Vysokoblahorodí.

Ředitel: Co chceš? O milost žebřáš? Z tím u mně nepochodíš...

Fed'ka: Vaše Vysokoblahorodí, nejedná se mi o milost, naopak chci podstoupiti trest za mého druha jsem zdravější a silnější, spí-

ledku na 1 ha bude mít rozhodující význam pro další vzrůst chmele.

Často na odrůstající od země chmel vrhnou se dřepčici, které nutno ničit po ypávání chmelového keře „Helošem“ — domácí výrobek pro ničení dřepčků podle anglického vzoru „Polva“.

Hubení dřepčků jest nutné, protože samička na jaře klade do země do 200 vajíček, z kterých v srpnu se vyvíhne nové pokolení dřepčků a vrhne se na chmelové hávky. Hávka propíchnutá dřepčkem, ztratí barvu, žlutne a rozypává se. Toto pokolení dřepčků se těžko ničí. prostředky proti nim jsou málo účinné a ztráty vynášejí několik set zlotých na 1 ha.

Proto těch pár zlotých, které se věnují na poprášení chmelnice na jaře, se stokrát vrátí.

Insp. chm. St. Lučomski.

CENY OBILÍ.

Záznam 10.IV. soukromého obchodu — zač kupuje.

žito	zl.	1.85	za 1 pud (16.38 kg)
Pšenice	„	3.00	„
Ječmen	„	1.95	„
Oves	„	1.90	„
Hřečka	„	—	„
Proso	„	—	„
Řepák	„	6.50	„
Hrách	„	—	„

Fasole	„	3 —	„
Mák	„	9.00	„
Jetel	„	130—160.00	za 100 kg.

Prof. Bolesław Czuruk.

soudní přísežný tlumočník
slovanských řečí:

ČESKO - SLOVENSKÉ, ruské
srbsko - chorvatské, ukrajinské i
jiných.

Mimo to angličtiny, francouzštiny
a němčiny.

Lvov, Pl. Akademicki 1. Tel.
227-70.

Pozor!!!

Do Zdobunova a okolí!

Dovolujeme si ct. veřejnosti oznámiti, že dne 17. března t. r. otevřeli jsme ve Zdobunově (dům Otmar) ul. Narutowicza № 8, obchod se zbožím železným, barvami i různými oleji.

Na skladě máme též umělá hnojiva a semena.

Snahou naši bude vždy solidně jak zbožím tak i cenami posloužiti.

(—) Jaroslav Otmar.

(—) Valentin Klouček.

Pozor!!!

Celé Volyni jsou známa

nejchutnější piva

z parostrojního pivovaru

V. ZEMANA v Lucku.

Specialita pivovaru

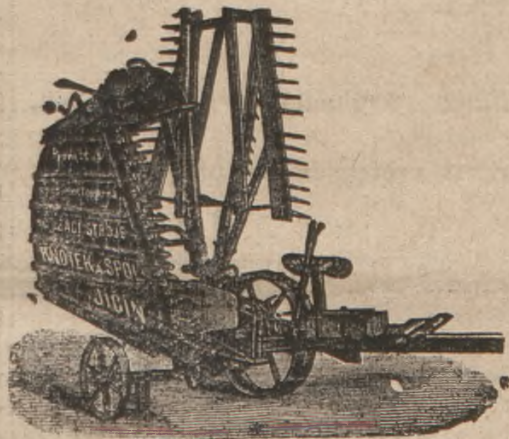
— „SAKURA“ —

Doporučuj všude

tohoto českého podniku

znamenitý mok.

NEPŘEHLEDNĚTE!!

Velmi důležité pro ty,
kteří si přejí mít dobrý
český stroj za velmi nízkou
— likvidační cenu.

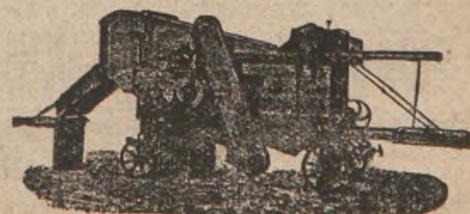
Následkem likvidace skladu—vyprodáváme!!

Prima české stroje

úplně nové, rovněž i zánovní, vyprodáváme pokud zásoby stačí za KAŽDOU PŘIJATELNOU CENU.

Rudolf Jozef a Spol.,

v ZDOBUNOVĚ, ul. Kościelna č. 7. (vedle Kasy Skarbowej)

Prodá se usedlost

ve výměře 14 ha orné půdy (s 30 kop. chmelnice) s celým zařízením v Hušti 2 km od Lucka.

Cena dle dohody.

Informace u p. Vladimíra Viřocha, Luck, skrz. pozt. 15.

Semená

z nejlepších pramenů domácích i zahraničních k dostání jediné v skladisti semen:

A. Sanberg,

ROVNO, ul. 3. Máje 132.

Všichni kupujeme u firmy **G. VUGMEJSTER**, Rovno, ul. 3. Máje 129., poněvadž všechny větší textilní továrny zřídily u firmy G. Vugmejster své komisní sklady a jmenovitě:

- 1) Továrna soukenného zboží F. Rabinowitz & Synové — Bělsko.
- 2) Továrna soukenného zboží H. Landsberg, Akc. Sp.
- 3) Továrna výrobků hedvábných Akc. Sp. Klinge & Schulz.
- 4) Továrna vlněného a kamgarového zboží P. Gerszowski & Sp.
- 5) Továrna plyše Teodor Finster.

Na skladě stále obrovský výběr nejnovějších výrobků těchto továren a rovněž výrobků žirardovských závodů jako: plátna lněná a bavlněná, brezenty a j.

Ceny tovární — bez smlouvání!

Vlněné látky na paleta a mužské úbory od 5 zl. za metr.

Mimo toho na skladě G. Vugmejstra je stálý výběr kožešin a hotových kožešinových palet francouzských façon, a to: pižmovcových, fokových, hříběčích, teletinových, krtkových, murmlových a j.

Ceny nejnižší!

NEKUPUJTE, POKUD JSTE SE NEINFORMOVAL U NAS a nechybíte!

Czeska Spółdzielnia Rolniczo-Handlowa w Równem

(ČESKÉ HOS ODÁŘSKÉ DRUŽSTVO V ROVNĚ) ul. 3. Máje 149

do dá Vám levné a na výhodných podmínkách:

Semená: bur. ková, mrkev krmná a lucen —

Hnojiva umělá:

Kainit, sůl draselnou, Kalimag výroby akc. společn. „Eksploatacja soli potasowej“ Lwów pl. c Smolki č. 5.

Superfosfat — Zjednoczenie Fabryk Superfosfatowych w Polsce, W rszawa Kredytowa 4

Dusikatá hnojiva a supert masina výroby stát. továren dusikatých látek w Mościcach i Chorzowie.

Hospodářské stroje:

Puhy, kuřivátory, orig. „BÄCHER“, a také UNIA dřívě „WIENTZKI“, kruhadla orig. „BOREK“.

Triery „PFÖNIX“. Čistící mlýnky orig. „EXNER — KAUB“.

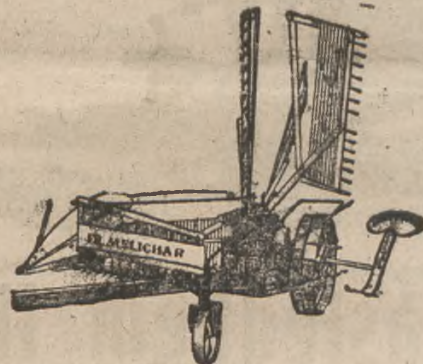
Secí stroje lžičkové a trýbkové různých velikostí i kombinované, výrobek světoznámých továren

Melichar—Umrath i Ska.

Lwów. Grodecka 61.

a také ŽACÍ STROJE s olejovou lázní neb obyčejné.

SOUČÁSTKY K ŽACÍM STROJŮM: DEERYNG,
MAC-CORMICK, MELICHAR A JINÝM.

Sklady: Rovno, ul. 3-go Maja 149; Kvasilov, u p. V. Červenky; Volkov, u p. V. Mráčka. Zdobunov, u pp. Jar. Otmara a V. Kloučka; Luck, ul. Piłsudskiego 65. Dům V. Zemana.